

Μηνιαία μαθητική εφημερίδα
των μαθητών των Ε' και ΣΤ' τάξεων
του Δημοτικού Σχολείου Ριζού
Τηλέφωνο Σχολείου 2381071209
dim-rizou.pel.sch.gr
e-mail: mail@dim-rizou.pel.sch.gr

Έτος 14^ο
Ιανουάριος 2010
Αριθμός Φύλλου 112
Ευρώ 1

Μαθητικός Λόγος

2008: ΕΠΑΙΝΟΣ από το Ίδρυμα Νιόπολη, για την 11ετή συνεχή έκδοση και την ποικιλία της ύλης μας

ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ

Την Τρίτη 12 Γενάρη έγινε η κοπή της Βασιλόπιτας από όλες τις τάξεις του Δημοτικού σχολείου, από το Νηπιαγωγείο αλλά και από του δασκάλους και τη νηπιαγωγό. Οι τυχεροί που κέρδισαν το νόμισμα και μαζί με ένα συμβολικό δώρο ήταν:

Από το νηπιαγωγείο ο Νίκος Μουχτάρης,
από την Α' τάξη ο Ηλίας Καφτιράνι,
από τη Β' τάξη η Δήμητρα Ανθοπούλου,
από τη Γ' τάξη ο Ανέστης Χαρατσίδης,
από τη Δ' τάξη ο Νίκος Κελεσιδης,
από την Ε' τάξη ο Σαμουήλ Τσαγιαννίδης,
από τη ΣΤ' τάξη η Κατερίνα Παπαδοπούλου,
από το Ολοήμερο η Παρασκευαΐδου Αθανασία και
από τους δασκάλους η κ. Σπυριδούλα Μακατσώρη.

Οι βασιλόπιτες και τα δώρα ήταν προσφορά του Συλλόγου Γονέων και Κηδευόνων του Σχολείου μας.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΕΛ. 2: Κάλαντα στο σχολείο μας – Η χριστουγεννιάτικη γιορτή του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού σχολείου **ΣΕΛ. 3:** Η κοπή της βασιλόπιτας **ΣΕΛ. 4:** Τα Θεοφάνια – Έθιμα των Θεοφανίων **ΣΕΛ. 5 - 6:** Αφίσες από τη Β' Τάξη **ΣΕΛ. 6 - 8:** Γ' Τάξη» Ζώα που ζουν κοντά στον άνθρωπο **ΣΕΛ. 9 - 11:** Η ελιά **ΣΕΛ. 11:** Δ' Τάξη: Θρησκευτικά μνημεία και θρησκευτικές γιορτές του τόπου μας **ΣΕΛ. 12:** Ε' Τάξη: Έλληνες συγγραφείς **ΣΕΛ. 14 - 17:** Η Μικρασιατική Καταστροφή – Η συνθήκη της Λωζάνης – Μαρτυρίες **ΣΕΛ. 17:** 31 Ιανουαρίου – Παγκόσμια ημέρα κατά της λέπρας **ΣΕΛ. 19:** Αλέξανδρος Γκράχαμ Μπελ – Αλκυονίδες μέρες **ΣΕΛ. 20:** Γιατί το λέμε; **ΣΕΛ. 21 - 22:** Διασκεδάστε μαθαίνοντας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ ΚΑΛΑΝΤΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Τη Δευτέρα 21 Δεκεμβρίου οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης γύρισαν όλες τις τάξεις του Σχολείου μας και έψαλαν τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα με τα συνοδεία μουσικών οργάνων που έπαιζαν ο Παύλος

Ποτουρίδης (τρομπέτα), Στάθης Ηλιάδης (φλογέρα) και Θωμά Τσιλιάκη (τουμπερλέκι).

Η ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΟΥΛΑ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

Στις 22 Δεκεμβρίου έγινε στην νέα αίθουσα του Νηπιαγωγείου μας η χριστουγεννιάτικη γιορτή. Παρουσιάστηκε το θεατρικό «Τα Χριστούγεννα των παραμυθιών». Τραγουδήσαμε την «Άγια Νύχτα» και

τις «Νιφάδες». Είπαμε τα κάλαντα και ήρθε ο Αι – Βασίλης, ο οποίος μοίρασε δώρα στα παιδιά (δωρεά του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων).

Η ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΟΥΛΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Την Τετάρτη 23 Δεκεμβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε η χριστουγεννιάτικη γιορτή του Σχολείου μας.

Τα παιδιά της Α΄ και Β΄ τάξης παρουσίασαν το θεατρικό έργο «Τα αγγελάκια των Χριστουγέννων», ενώ τη γιορτή πλαισίωσαν τα παιδιά της Γ΄ τάξης απαγγέλλοντας χριστουγεννιάτικα ποιήματα. Ακόμα,

ακούστηκαν τραγούδια από τη χορωδία, που την αποτελούσαν τα παιδιά της Γ΄, Δ΄ και Ε΄ τάξης υπό την καθοδήγηση του διευθυντή του Σχολείου.

Η γιορτή τελείωσε με τις ευχές που απάγγειλαν οι «Ροζ ευχούλες» για αγάπη, ειρήνη, υγεία και ευτυχία για τον κόσμο.

ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

ΤΑ ΘΕΟΦΑΝΙΑ

Μια θρησκευτική γιορτή που γιορτάζουμε στον τόπο μας είναι τα Θεοφάνια. Κάθε χρόνο τα γιορτάζουμε στις 6 Ιανουαρίου. Παραμονή των Θεοφανίων γίνεται ο μεγάλος Αγιασμός και οι πιστοί πηγαίνουν στην εκκλησία να αγιαστούν και να πάρουν σ' ένα ποτηράκι Αγιασμό. Την άλλη μέρα ο Ιερέας ρίχνει στο ποτάμι το σταυρό και πηδάνε άνθρωποι κάθε ηλικίας, για να τον πιάσουν. Αυτός που πιάνει το σταυρό τον γυρίζει στο χωριό μαζί με τον ιερέα και αγιάζουν τα σπίτια.

Φέτος, αφού τελείωσε η θεία λειτουργία, πολύς κόσμος μαζεύτηκε στο ποτάμι περιμένοντας τον παπά να ρίξει το σταυρό. Μόλις έψαλε το «Εν Ιορδάνη», δύο ήταν οι τολμηροί που πήδηξαν στα παγωμένα νερά του ποταμού, για να πιάσουν το σταυρό. Ο Ηλίας Κερμανίδης και ο Κώστας Παπαδόπουλος. Τελικά τον έπιασε ο Κώστας ο Παπαδόπουλος και τον παρέδωσε στον ιερέα. Ο ιερέας έδωσε στα παιδιά το σταυρό και αυτά γύρισαν όλο το χωριό, για να τον προσκυνήσουν οι πιστοί.

Κελεσίδης Νίκος (Δ' Τάξη)

* * *

ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΘΕΟΦΑΝΙΩΝ

Τα Θεοφάνια στη Μακεδονία αναβιώνουν τα “ραγκουτσάρια” στην Καστοριά, οι “φωταράδες” στη Χαλκιδική, τα “τζαμαλάρια” στην Άρνισσα Πέλλας και οι “προδρομίτες” στην Πιερία.

Στην ανατολική Μακεδονία ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζει ο εορτασμός των Θεοφανίων στη Δράμα με πληθώρα

εκδηλώσεων και δρώμενων. Σκοπός τους είναι η εξασφάλιση της καλοχρονίας, δηλαδή η καλή υγεία και η πλούσια γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή. Μαύρες κάπες, δέρματα ζώων, μάσκες, κουδούνια και θόρυβοι, στάχτη και σταχτώματα, χοροί και αγερμοί, αναπαράσταση

οργώματος και σποράς, πλούσιο φαγοπότη και ευχές επιδιώκουν να επενεργήσουν στην καρποφορία της φύσης.

Σε απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων από την πόλη της Δράμας βρίσκεται το Μοναστηράκι, όπου κάθε χρόνο, στις 6 Ιανουαρίου, την ημέρα των Θεοφανίων, αναβιώνει το έθιμο των Αράπηδων. Έχει τις ρίζες του στην αρχαία ελληνική θρησκεία και πιο συγκεκριμένα στις διονυσιακές τελετές, ενώ έχει δεχτεί και χριστιανικές επιρροές.

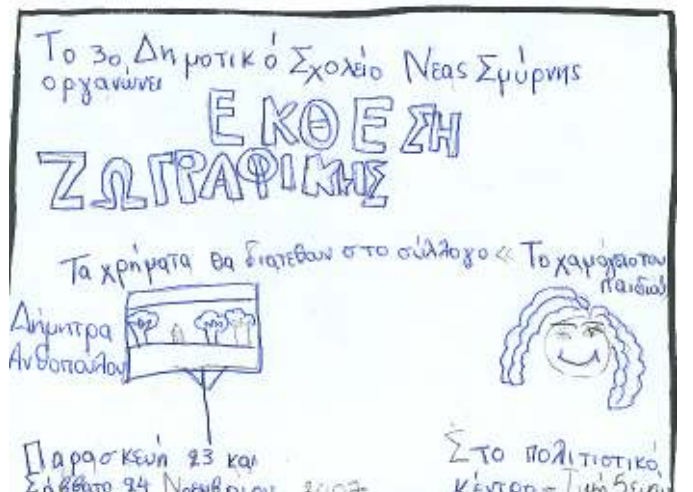
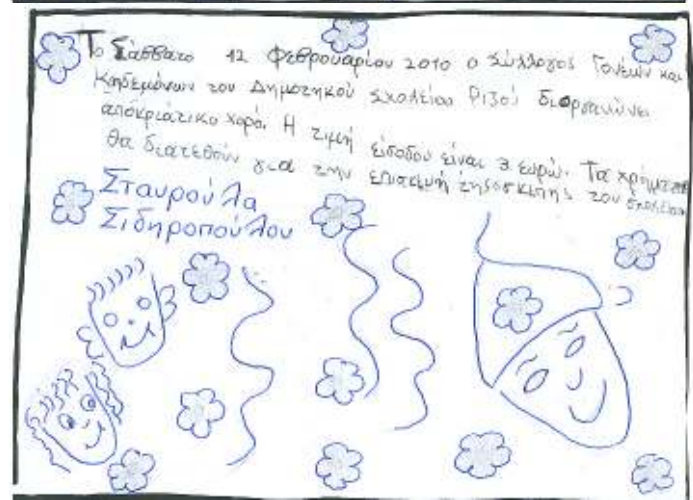
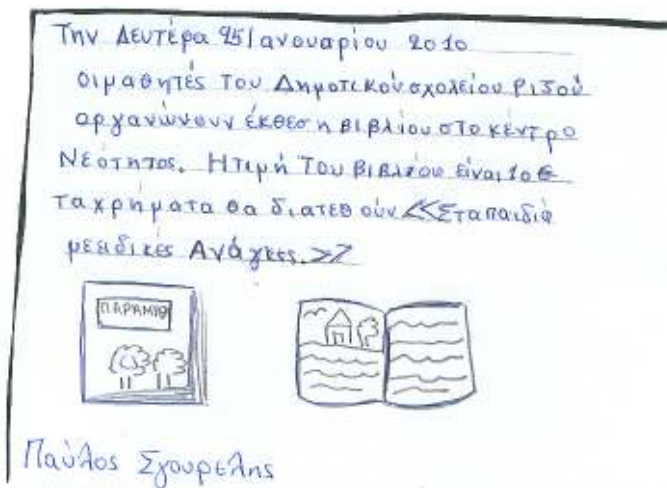
Οι Αράπηδες είναι μια εθιμική παράσταση (δρώμενο) με έντονα την υπερβολή, το μαγικό και το λατρευτικό στοιχείο, στην οποία συμμετέχουν οι κάτοικοι της περιοχής.

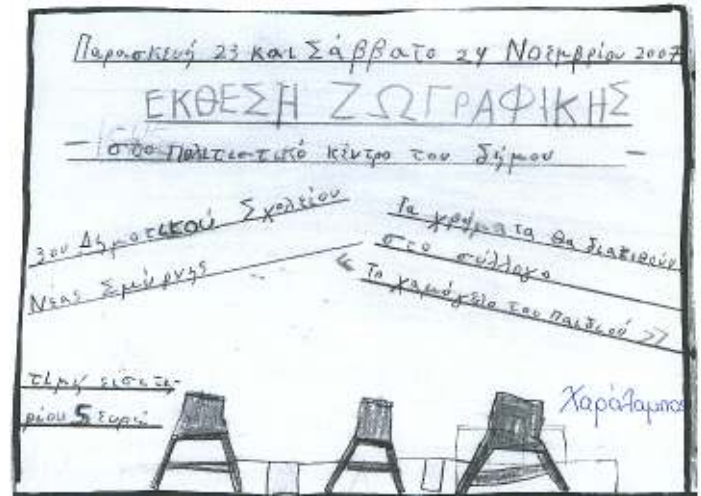
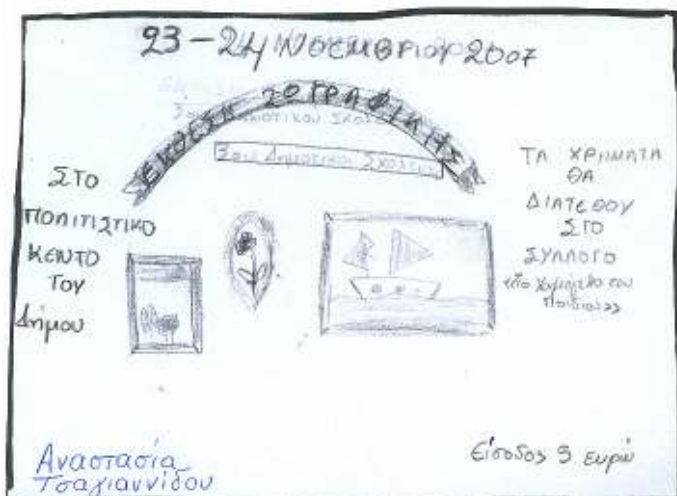
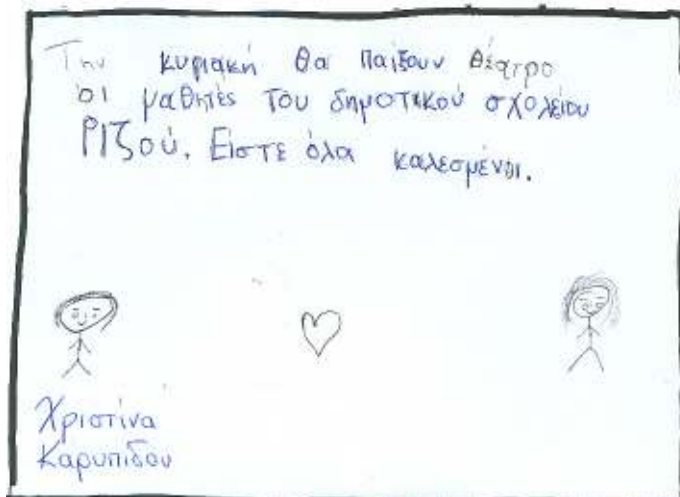
Είναι μία από τις μεταμφιέσεις του Δωδεκαημέρου (25/12-6/1) που γίνονται στο Νομό Δράμας και πιο συγκεκριμένα στο Μοναστηράκι, στο Βώλακα, στην Πετρούσα, στον Ξηροπόταμο, στους Πύργους και στην Καλή Βρύση.

Οι μαθητές της Ε' Τάξης

Β' ΤΑΞΗ

Οι μαθητές της Β' τάξης στα πλαίσια του μαθήματος της Γλώσσας έφτιαξαν τις δικές τους αφίσες.

Γ' ΤΑΞΗ

ΖΩΑ ΠΟΥ ΖΟΥΝ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ (Β' ΜΕΡΟΣ)

Ο άνθρωπος για να διευκολύνει τη ζωή του, εξημέρωσε κάποια ζώα. Άλλα για να τον βοηθούν στις διάφορες εργασίες του και αλλά γιατί του δίνουν το κρέας τους, το γάλα τους και τα αυγά. Αυτά τα ζώα είναι: ο σκύλος, η κότα, το γουρούνι, η γάτα, αγελάδα, το άλογο.

Η γάτα

Η γάτα είναι κατοικίδιο ζώο. Ανήκει στην ίδια οικογένεια με τη λεοπάρδαλη.

Ζυγίζει 2 - 7 κιλά. Έχει νύχια που είναι μυτερά. Το δέρμα της είναι πολύ απαλό. Οι αισθήσεις της είναι κατάλληλες για το κυνήγι. Η ακοή, η όραση και η γεύση του ζώου είναι

οξύτατες. Γεννά 3 – 5 γατάκια. Τα μικρά πίνουν το γάλα της μαμάς τους. Κοιμούνται γύρω στις 16 ώρες την ημέρα. Στη γάτα αρέσει να εκτίθεται στον ήλιο και στη ζέστη. Αντιπαθούν να βουτούν στο νερό. Είναι σαρκοφάγα ζώα. Τρώνε συνήθως ποντίκια. Υπάρχουν πολλές φυλές γάτας σ' όλο τον κόσμο (Περσική γάτα, Σιαμέζικη γάτα κ.ά.). Οι γάτες είναι γνωστές για την καθαριότητά τους. Περιποιούνται τον εαυτό τους με το να γλείφουν τη γούνα τους. Τους αρέσει να κάθονται σε ψηλά μέρη.

Παροιμίες – Εκφράσεις

«Λείπει ο γάτες χορεύουν τα ποντίκια»

«Τρώγονται σαν το σκύλο με τη γάτα»

«Ούτε γάτα ούτε ζημιά»

«Είναι εφτάψυχος σαν γάτα»

Σιδηροπούλου Ελισάβετ (Γ' Τάξη)

Η αγελάδα

Οι αγελάδες έχουν ένα στομάχι με 4 τμήματα. Είναι ζώα μηρυκαστικά, που σημαίνει ξαναφέρνουν την τροφή τους στο στόμα και την αναμασούν. Είναι ζώα χορτοφάγα. Γεννούν μικρά. Η

κύηση διαρκεί 9 μήνες. Ένα νεογέννητο μοσχαρακι ζυγίζει από 25 ως 45 κιλά.

Συνήθως ζουν 15 χρόνια. Η

αγελάδα χρησιμοποιείται για το γάλα που παράγει και για αναπαραγωγή. Το βόδι και το

μοσχάρι χρησιμοποιούνται για παραγωγή κρέατος, ενώ οι ταύροι χρησιμοποιούνται μόνο για αναπαραγωγή.

Παροιμίες – Εκφράσεις

«Περίοδος ισχνών αγελάδων»

Παπουτσής Ιωάννης (Γ' Τάξη)

Το άλογο

Το άλογο είναι από τα μεγάλα θηλαστικά ζώα, σπονδυλωτό και χορτοφάγο. Ο λαιμός του είναι μακρύς με χαιτή μεγάλη. Τα μάτια του είναι μεγάλα και τα αυτιά του μικρά σε σχέση με το σώμα του και μυτερά, τεντωμένα στο πάνω μέρος του κεφαλιού. Η ουρά του μεγάλη και φουντωτή, με τρίχες μεγάλες που καλύπτουν όλο το μήκος της. Το ύψος του φτάνει από 90 εκ. για τα μικρόσωμα άλογα έως 1,85μ. για τα ψηλόσωμα άλογα. Τα πόδια του είναι μεγάλα, ψηλά αλλά και δυνατά. Καταλήγουν το καθένα σε ένα

μόνο δάχτυλο, γι' αυτό και τα άλογα ανήκουν στα μόνοπλα ζώα. Το στήθος του είναι

πλατύ, μεγάλο, για να αναπνέει εύκολα και γρήγορα όταν τρέχει σε δύσκολους και κουραστικούς δρόμους. Το σώμα του καλύπτεται από τρίχωμα πυκνό, με κοντές, ψιλές και απαλές τρίχες. Ζει περίπου 30 χρόνια. Το θηλυκό λέγεται φοράδα και γεννάει ένα πουλαράκι και το θηλάζει 4 έως 6 μήνες. Η εγκυμοσύνη διαρκεί 11 μήνες. Το άλογο είναι ικανό για αναπαραγωγή σε ηλικία συνήθως 2 περίπου χρόνων.

Οι Ελληνικές φυλές των αλόγων

Τα Ελληνικά άλογα κατάγονται από το άλογο των Βαλκανίων (Balkan Pony), στην πορεία όμως, ανάλογα με το περιβάλλον που διαβίουσταν, εξελίχθηκαν δύο τύποι, ο ορεινός και ο πεδινός. Ο ορεινός τύπος εξαπλώνεται σε όλη την ορεινή ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα, ενώ ο πεδινός στις πεδιάδες της Θεσσαλίας, Θράκης και στην ανατολική και δυτική Πελοπόννησο. Από αυτούς τους δύο τύπους κατάγονται οι φυλές των ελληνικών αλόγων.

Φυλές ορεινού τύπου

1. Η φυλή της Πίνδου είναι η πιο αντιπροσωπευτική φυλή του ορεινού τύπου. Τα άλογα αυτά δεν έχουν υποστεί προσμίξεις με ξένες φυλές. Είναι ζώα ανθεκτικά και λιτοδίαιτα. Χρησιμοποιούνται για φόρτο και σε ελαφρές γεωργικές εργασίες.
2. Τα άλογα της φυλής της Πηνείας είναι λιτοδίαιτα, μεγάλης αντοχής και με νευρική ιδιοσυστασία. Κατάγονται από τα αρχαία ελληνικά άλογα. Ενδέχεται κατά την τουρκοκρατία άτομα της φυλής να διασταυρώθηκαν με άλογα αραβικού αίματος. Είναι περιζήτητα εξαιτίας του πλαγιοτροχασμού τους, ενός ιδιαίτερου βηματισμού πολύ ξεκούραστου για τον αναβάτη.
3. Η φυλή της Κρήτης είναι η αρχαιότερη της Ευρώπης. Τα άτομα αυτής της φυλής παρουσιάζουν πολλές ομοιότητες με άλογα που εμφανίζονται σε μινωικές παραστάσεις, αρχαία νομίσματα και γλυπτά. Χαρακτηριστικό, και μάλιστα εγγενές και όχι επίκτητο, των αλόγων αυτών είναι ο πλαγιοτροχασμός, κοινώς ραβάνι ή γιοργαλίδικο τρέξιμο.
4. Το αλογάκι της Σκύρου είναι ένα από τα μικρότερα πόνυ του κόσμου. Δημιουργήθηκε στο ομώνυμο νησί των Β. Σποράδων, αποτέλεσμα φυσικής επιλογής σε ένα αντίξοο περιβάλλον με πτωχή βλάστηση και σκληρές συνθήκες διαβίωσης, που επέτρεπαν την επιβίωση των πιο μικρόσωμων ατόμων.
5. Τα άλογα της φυλής του Αίνου ζουν ελεύθερα στις πλαγιές του ομώνυμου βουνού της Κεφαλονιάς. Έχουν κοινή καταγωγή με τα άλογα της φυλής της Πίνδου, όμως οι σκληρές συνθήκες διαβίωσης δημιούργησαν διαφορετικά μορφολογικά χαρακτηριστικά. Έχουν καταπληκτική αντοχή, αλλά δυστυχώς έχουν μείνει πολύ λίγα.

Φυλές πεδινού τύπου

1. Η φυλή της Θεσσαλίας είναι αρχαία ελληνική φυλή. Από άλογα της φυλής αυτής αποτελούνταν το αρχαιοελληνικό ιππικό. Θεσσαλικό άλογο ήταν και ο Βουκεφάλας, το αγαπημένο άλογο του Αλεξάνδρου. Σήμερα αντιπροσωπευτικά ζώα της φυλής αυτής σπανίζουν, ώστε η φυλή να θεωρείται σχεδόν εξαφανισμένη.
2. Η φυλή της Ανδραβίδας είναι προϊόν του συνδυασμού των εδαφοκλιματολογικών

συνθηκών της εύφορης ομώνυμης πεδιάδας και της πείρας των κατοίκων στην εκτροφή αλόγων. Το πιο μεγαλόσωμο και ένα από τα ωραιότερα ελληνικά άλογα διατήρησε μορφολογικά γνωρίσματα των αρχαίων προγόνων του, παρά τις διασταυρώσεις με φράγκικα πολεμικά άλογα κατά τη φραγκοκρατία και με άλογα ανατολικού τύπου κατά την τουρκοκρατία.

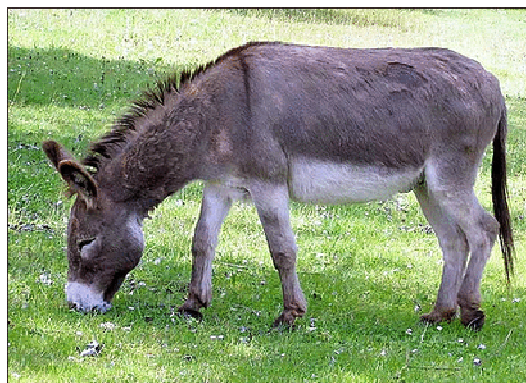
3. Οι γεννήτορες της φυλής της Ζακύνθου προέρχονται από άλογα της Ηλείας που είχαν διασταυρωθεί το πρώτο μισό του 20ού αιώνα με επιβήτορες αγγλοαραβικής φυλής. Σήμερα χρησιμοποιούνται στις άμαξες του νησιού και για ιππασία αναψυχής. Αναμφίβολα είναι τα ωραιότερα ελληνικά άλογα.

Φαντίδου Νεφέλη (Γ' Τάξη)

* * *

Το γαϊδούρι

Είναι ζώο οικόσιτο με χονδροειδές μακρύ κεφάλι, παχύ ρύγχος, γερές σιαγόνες με κοπτήρες και τραπεζίτες, μικρά, μακριά αυτιά και κοντή στητή χαίτη. Εξημερώθηκε χιλιάδες χρόνια πριν και χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά φορτίων. Δεν είναι απαιτητικό ζώο στην τροφή του και αρκείται στα γαϊδουράγκαθα, τις τσουκνίδες, τη χλόη, τη

βρόμη και το κριθάρι. Το θηλυκό μετά από 12μηνι εγκυμοσύνη γεννά ένα ή σπάνια δύο μικρά. Είναι ωφέλιμο ζώο, παροιμιώδες

για την υπομονή του και επιμονή του και προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες, ως μεταφορικό μέσο, στους χωρικούς. Στην Αμερική το γάλα του πωλείται στο εμπόριο. Ακόμη τρώγεται το κρέας του και από το δέρμα του φτιάχνονται ταμπούρα, ντέφια και παπούτσια.

Οι αρχαίοι Έλληνες το είχαν συνδέσει με τη λατρεία του θεού Διόνυσου. Σε πολλές παραστάσεις απεικόνιζαν το Διόνυσο πάνω σε γαϊδούρι.

Μανώλης Σιδηρόπουλος (Γ' Τάξη)

ΕΛΙΑ

Στα πλαίσια της ενότητας «Η ελιά» του μαθήματος της Μελέτης Περιβάλλοντος οι μαθητές της Γ' τάξης βρήκαν πληροφορίες, παροιμίες και αινίγματα για την ελιά και έφτιαξαν και την ακροστιχίδα της.

* * *

Γένος αειθαλούς φυτού της οικογένειας των ολεϊδών ή ελαιιδών.

Η ελιά καλλιεργείται από τα αρχαία χρόνια στην περιοχή της Μεσογείου. Τα μικρά της κλαδιά είναι γκριζοπράσινα. Τα δέκα πρώτα χρόνια δεν καρποφορεί. Ο καρπός της είναι δρύπη (έχει δηλαδή σαρκώδες περικάρπιο και σκληρό πυρήνα) λέγεται και αυτός ελιά και δεν ωριμάζει παρά μόνο, όταν αποκτήσει μαύρο χρώμα.

Ο καρπός της ελιάς τρώγεται άγουρος(πράσινος), αφού υποστεί πρώτα ειδική κατεργασία. Επειδή είναι πικρός, διαποτίζεται με ένα διάλυμα σόδας ή ποτάσας και κατόπι τον βάζουν στην άλμη. Μετά την κατεργασία αυτή, χάνει την πικράδα του και γίνεται φαγώσιμος. Από ειδική κατεργασία περνούν και οι μαύρες ελιές προτού δοθούν στην κατανάλωση.

Αλλά το πιο πολύτιμο προϊόν της ελιάς είναι το ελαιόλαδο. Ελαιοπαραγωγικές χώρες, εκτός από την Ελλάδα, είναι η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία και η Τύνηδα.

Στην πατρίδα μας υπάρχουν περίπου 100 εκατομμύρια ελαιόδεντρα.

Το ξύλο της ελιάς χρησιμοποιείται πολύ στην επιπλοποιία είναι όμως κατάλληλο και για θέρμανση.

Πολλαπλασιασμός – Ασθένειες

Η ελιά πολλαπλασιάζεται συνήθως με μοσχεύματα. Μπορεί όμως να πολλαπλασιαστεί και με σπορά ή με τον εμβολιασμό σε αγριελιές. Οι ασθένειες, από τις οποίες προσβάλλεται, προέρχονται κυρίως από έντομα, όπως ο

πυρηνοτρήτης, ο ρυγχίτης και κυρίως ο δάκος. Η ελιά προσβάλλεται επίσης από διάφορους μήκυτες, όπως το καπνόδιο, γενικά όμως είναι από τα πιο εύρωστα δέντρα, και εκτός από τη μακροβιότητά του, μπορεί να φτάσει σε ύψος 25 έως 30 μέτρων.

Λευτέρης Παπαδόπουλος

* * *

Ελαιόλαδο

Το σπουδαιότερο για την Ελλάδα και τις μεσογειακές χώρες φυτικό έλαιο. Είναι υγρό κιτρινοπράσινο, με ευχάριστη οσμή και γεύση. Το ελαιόλαδο είναι πλούσιο σε βιταμίνες και αποτελεί το εκλεκτότερο μαγειρικό έλαιο. Αποτελεί βασική τροφή του λαού μας και είναι ένα από τα σπουδαιότερα προϊόντα εξαγωγής στη χώρα μας.

Το κατώτερης ποιότητας ελαιόλαδο χρησιμοποιείται στη σαπυνοποιία ή ως λιπαντικό.

Το ελαιόλαδο βγαίνει από τους καρπούς της ελιάς με την πολτοποίησή τους και τη συμπίεση κατόπι του πολτού τους. Ο καρπός συνθλίβεται προτού ωριμάσει τελείως. Η εξαγωγή λαδιού πραγματοποιείται στα ελαιοτριβεία.

Βαγγέλης Παπαδόπουλος

* * *

Ελαιοτριβείο

Βιοτεχνία που βγάζει λάδι από τους ελαιοκαρπούς. Οι ελαιοκαρποί τοποθετούνται μέσα στο αλώνι, που είναι ένα μεγάλο κυλινδρικό δοχείο. Μέσα σε αυτό γυρίζουν οι μυλόπετρες κατακόρυφα και οριζόντια και πολτοποιούν τους ελαιοκαρπούς. Ο πολτός τοποθετείται μέσα σε ισχυρά πιεστήρια και συμπιέζεται. Έτσι βγαίνει το λάδι, που μεταφέρεται μέσα ειδικά δοχεία ή δεξαμενές και καθαρίζεται.

* * *

Ελαιοπυρήνες

Οι πυρήνες του καρπού της ελιάς. Έτσι ονομάζονται και τα υπολείμματα από τη σύνθλιψη ελαιοκαρπών για την παρασκευή λαδιού. Χρησιμοποιούνται σαν καύσιμη

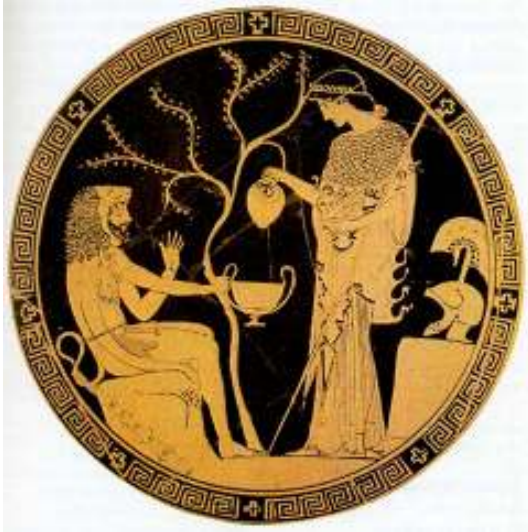
ύλη, σαν λίπασμα ή σαν ζωοτροφή, ύστερα από ειδική επεξεργασία. Μια μικρή ποσότητα πυρήνων χρησιμοποιείται για την παραγωγή πυρηνέλαιου.

Δημήτρης Φενερίδης

* * *

Αθηνά, δωρήτρια της ελιάς

Ο μύθος αναφέρεται στον αγώνα της Αθηνάς και του Ποσειδώνα για την προστασία και την ονομασία της Αθήνας.

Οι αντίπαλοι ανέβηκαν πάνω στο βράχο της Ακρόπολης, όπου ήρθαν και οι άλλοι δέκα θεοί από τον Όλυμπο, για να κάνουν το δικαστή στη διαφωνία των δύο θεών, ενώ ο Κέκροπας παρίστατο ως μάρτυρας. Πρώτος ήρθε ο Ποσειδώνας, στάθηκε στη μέση του βράχου και με τη τρίαινά του έδωσε ένα δυνατό χτύπημα στο έδαφος. Αμέσως ξεπήδησε ένα κύμα αλμυρού νερού που σχημάτισε μια μικρή λίμνη που την ονόμασαν «Ερεχθίδα» θάλασσα.

Μετά ήρθε η σειρά της Αθηνάς να παρουσιάσει το δώρο της και αφού κάλεσε τον Κέκροπα για μάρτυρα, φύτεψε μια ελιά πάνω στο βράχο, που ξεπετάχτηκε γεμάτη καρπό. Το δέντρο αυτό σωζόταν για πολλά χρόνια αργότερα. Μετά από το δώρο της Αθηνάς ο Δίας κήρυξε το τέλος του αγώνα και είπε στους άλλους θεούς να κρίνουν σε ποιον από τους δύο θεούς να δοθεί η πόλη. Συγχρόνως ζήτησαν τη μαρτυρία και τη γνώμη του Κέκροπα. Αυτός από το βράχο ψηλά έριξε μια ματιά γύρω, αλλά όπου να γύριζε, τα μάτια του αντίκριζαν αλμυρό νερό, τις θάλασσες που από παντού έζωναν τη χώρα. Το δέντρο όμως που είχε κάνει η Αθηνά να

φυτρώσει ήταν το πρώτο που φύτεψε σε όλη τη χώρα και ήταν συνάμα για την πόλη η υπόσχεση για δόξα και ευτυχία. Γι' αυτό ο Κέκροπας θεώρησε πως το δώρο της Αθηνάς ήταν πιο χρήσιμο και έτσι της δόθηκε η κυριαρχία της πόλης.

Το ιερό δέντρο της ελιάς έγραψε τη δική του ιστορία στην Αθήνα. Λέγεται πως το 480 π.Χ., όταν κατέκτησαν οι Πέρσες την Ακρόπολη, έκαψαν την ιερή ελιά της Αθήνας προς μεγάλη θλίψη των Αθηναίων που το θεώρησαν κακό σημάδι. Όμως η θλίψη μετατράπηκε σε αισιοδοξία, όταν την άλλη μέρα κιόλας ο ξερός και καμένος κορμός είχε βλαστήσει και πάλι. Ένα καινούριο δροσερό βλαστάρι ύψους δύο πήχεων αποτελούσε πια το καινούριο ιερό δέντρο της Αθήνας. Μέχρι και τα ύστερα ρωμαϊκά χρόνια οι Αθηναίοι έδειχναν με καμάρι το ιερό δέντρο και πίστευαν πως απ' αυτό κατάγονταν όλα τα δέντρα ελιάς που υπάρχουν στον κόσμο.

* * *

Η ξερή καρδιά της ελιάς

Οι αιωνόβιες ελιές, με τους τεράστιους ξερούς κορμούς, έγιναν αιτία να πλαστεί ένας μύθος στη Νάξο, που εξηγεί γιατί η ελιά έχει πάντα ξερή καρδιά...

Όταν σταυρώθηκε ο Χριστός και απλώθηκε η θλίψη στον κόσμο, μάδησαν τα φύλλα των δέντρων, ακόμα και οι βράχοι σκίστηκαν στα δύο. Μόνο η ελιά έμεινε έτσι όπως ήταν, χωρίς να πέσουν τα φύλλα της. Τα άλλα δέντρα πειράχτηκαν και ρώτησαν γιατί. Κι εκείνη τους απάντησε: «Εσάς σας πέσανε τα φύλλα μα φύλλα θα ξανακάνετε. Εμένα δεν πέσανε τα φύλλα μου, μα το ξέρει η καρδιά μου». Γι' αυτό και η καρδιά της ελιάς είναι πάντα ξερή.

Γιώργος Παπαδόπουλος

* * *

Παροιμίες και φράσεις

«Η αλήθεια και το λάδι βγαίνουν από πάνω»

«Τρεις το λάδι τρεις το ξύδι, έξι το λαδόξυδο»

«Αν δε σφίξεις την ελιά, δε βγάζεις λάδι»

Όπως πρέπει να σφίξεις τις ελιές, για να βγάλεις λάδι, έτσι πρέπει να δουλέψεις σκληρά, για να αποδώσει η δουλειά σου.

«Όποιος έχει σιτάρι, κρασί και λάδι στο πιθάρι έχει τον κόσμο τα καλά και του θεού τη χάρη»

Όποιος έχει αυτά τα τρία προϊόντα στο σπίτι του, είναι σαν να τα έχει όλα.

*«Δίχως λάδι δίχως ξύδι πως θα κάνουμε
ταξίδι»*

Δεν μπορεί να γίνει δουλειά, αν δεν έχεις τα
απαραίτητα εφόδια.

«Μου 'βγαλε το λάδι»

Με ξεθέωσε στη δουλειά.

«Αυτός είναι σαν το νερό στο λάδι»

Είναι καθαρός, αθώος.

«Ρίχνει λάδι στη φωτιά»

Με τα λόγια και τη στάση του, βοηθά να
ανάψει ο καυγάς.

**Ελισάβετ Σιδηροπούλου, Μανώλης
Σιδηρόπουλος,**

**Λευτέρης Παπαδόπουλος, Γιώργος
Παπαδόπουλος**

* * *

Τραγούδια και ποιήματα

Την ταπείνωση και την εργατικότητα της
ελιάς τραγούδησε ο Ι. Πολέμης.

«Ευλογημένο να 'ναι ελιά το χώμα

που σε τρέφει

*κι ευλογημένο το νερό που πίνεις απ'
τα νέφη*

κι ευλογημένος τρεις φορές αυτός

που σ' έχει στείλει

*για το λυχνάρι του φτωχού, για του
άγιου το καντήλι.*

* * *

Πατρίδα τα λιοτριβία σου

δουλεύουν νύχτα μέρα.

Με του λαδιού τη μυρωδιά

γεμίζουν τον αέρα.

Κι είν' οι ελιές, πατρίδα μου,
ακούραστες γριούλες.

Με τον καρπό τους τρέφουνε
παιδάκια και μανούλες.

Κι είν' οι ελιές, Πατρίδα μου,
δέντρα ευλογημένα

που στέκονται στον άνεμο

με τα κλαδιά απλωμένα.

**Γιώργος Παπαδόπουλος, Μανώλης
Σιδηρόπουλος**

* * *

Αίνιγμα

Από κλαδάκι κρέμεται

στην αγορά πουλιέται

το εξωτερικό της τρώγεται

το κόκαλο πετιέται.

Τι είναι;

**Ελισάβετ Σιδηροπούλου, Μανώλης
Σιδηρόπουλος**

* * *

Ακροστιχίδα

Λ _ _ _ _ _ Τέτοιο φαγητό ο αρακάς. (λαδερό)

Α _ _ _ _ _ Λάδι που βγαίνει από
πράσινες ελιές. (αγουρόλαδο)

Δ _ _ _ _ Το χαρίζουμε σε κάποιον
που γιορτάζει. (δώρο)

Ι _ _ _ _ Τον πλέκει η αράχνη.(ιστό)

Οι μαθητές της Γ' Τάξης

Δ' ΤΑΞΗ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Στα πλαίσια του μαθήματος της Μελέτης
Περιβάλλοντος οι μαθητές της Δ' τάξης
κατέγραψαν τα μνημεία του τόπου μας και τις
γιορτές που γίνονται στην περιοχή μας.

Το πανηγύρι του Αγίου Δημητρίου»

Είναι ένα μικρό εξωκλήσι του χωριού μου.
Το όνομά του το πήρε από τον Άγιο Δημήτριο.
Άκουσα από τη γιαγιά μου πως στα παλιά χρόνια
πολλοί άνθρωποι είδαν στον ύπνο τους ότι σ'
εκείνο το μέρος έπρεπε να κτιστεί μια εκκλησία
στη χάρη του Αγίου Δημητρίου. Κι έτσι αυτοί
που είχαν εκείνο το μέρος το δώσανε, μάζεψαν
χρήματα και κτίσανε το ξωκλήσι.

Από τότε κάθε χρόνο στις 26 Οκτωβρίου
γίνεται εκεί η λειτουργία, γίνονται εκδηλώσεις
από τον Ποντιακό Σύλλογο, οι γυναίκες
δωρίζουν στον Άγιο πετσέτες, κότες, αρνιά,
πλεκτά κ.ά. Μετά αυτά πωλούνται και με τα

χρήματα γίνονται διάφορες εργασίες στην
εκκλησία.

Φαντίδης Χαράλαμπος (Δ' Τάξη)

* * *

Το πανηγύρι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στις 5 και 6 Αυγούστου

Από το βράδυ της 5^{ης} Αυγούστου γίνεται ο
πανηγυρικός εσπερινός στην ομώνυμη εκκλησία
του χωριού μας με περιφορά της εικόνας. Στη
συνέχεια έχει καθιερωθεί να οργανώνει ο
Ποντιακός Σύλλογος του χωριού εκδήλωση με
Πόντιους γνωστούς καλλιτέχνες και με τη
συμμετοχή διάφορων χορευτικών
συνγκροτημάτων στο προαύλιο του Δημοτικού
Σχολείου. Την επόμενη μέρα γίνεται πανηγυρική
Θεία Λειτουργία.

Κάθε χρόνο όλη η οικογένειά μου πηγαίνει
στην εκκλησία, το απόγευμα και το πρωί, και
στις εκδηλώσεις του Ποντιακού Συλλόγου.

Κελεσίδης Βασίλης (Δ' Τάξη)

* * *

Κόλιντα Μπάμπω

Στις 24 Δεκεμβρίου στο νομό μας αναβιώνει το έθιμο της «Κόλιντα Μπάμπω», που έχει σχέση με τη σφαγή του Ηρώδη. Οι κάτοικοι της περιοχής ανάβουν το βράδυ φωτιές φωνάζοντας «Κόλιντα Μπάμπω», δηλαδή «Σφάζουν γιαγιά». Σύμφωνα με το έθιμο οι φωτιές ανάβουν, για να μάθουν οι άνθρωποι για τη σφαγή και να προφυλαχτούν.

Φαντίδης Στάθης (Δ' Τάξη)

* * *

Το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα γιορτάζεται στην Πετριά το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής στις 25 Ιουλίου.

Η Αγία Παρασκευή είναι μια πολύ παλιά εκκλησία. Πριν από μερικά χρόνια κάποιοι απερίσκεπτοι την έκαψαν, αλλά σε πολύ σύντομο διάστημα αποκαταστάθηκαν οι ζημιές. Ευτυχώς πρόλαβαν οι πιστοί και έσωσαν πολλές παλιές εικόνες που βρίσκονταν εκεί.

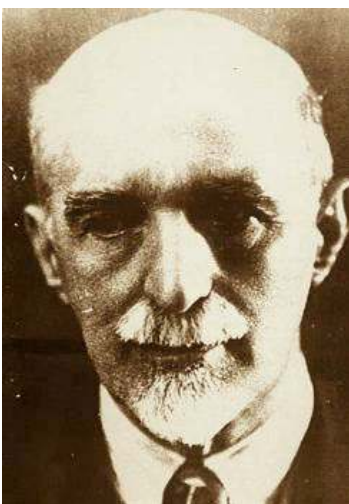
Η Αγία Παρασκευή θεωρείται από τους κατοίκους της περιοχής θαυματουργή και πολλοί μιλάνε ακόμα και για θαύματα που έχουν γίνει. Στο προαύλιο υπάρχει ένας πλάτανος μέσα από τον οποίο πηγάζει αγίασμα. Εκεί πολλοί κρεμάνε διάφορα προσωπικά τους αντικείμενα. Κάποτε είχαν πει ότι είχε δακρύσει η εικόνα της Αγίας Παρασκευής.

Την παραμονή της γιορτής μαζεύεται κόσμος από τις γύρω περιοχές. Γίνεται αρτοκλασία και περιφορά της εικόνας. Μετά τη λειτουργία γίνονται διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στο προαύλιο χώρο της εκκλησίας με διάφορα χορευτικά συγκροτήματα. Επίσης γίνεται μεγάλο πανηγύρι. Οι γυναίκες του χωριού μαγειρεύουν διάφορα παραδοσιακά φαγητά και τα μοιράζουν στον κόσμο.

Όπως όλο ο κόσμος, έτσι και η δική μου οικογένεια πηγαίνει στο πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής. Κάθε χρόνο.

Χατζιωαννίδης Νεόφυτος (Δ' Τάξη)**Ε' ΤΑΞΗ****ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ (Α' ΜΕΡΟΣ)**

Στα πλαίσια της ενότητας «Βιβλία – Βιβλιοθήκες» του μαθήματος της Γλώσσας βρήκαμε και γράψαμε τις βιογραφίες Ελλήνων συγγραφέων.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Έλληνας ποιητής και πεζογράφος. Γεννήθηκε το 1877 στο Καρπενήσι, όπου και τελείωσε τις πρώτες σπουδές του. Από το 1890 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Παρακολούθησε στο πανεπιστήμιο μαθήματα ιατρικής. Παράλληλα σπούδαζε και

ζωγραφική.

Ακολουθώντας τη δημοσιογραφία εργάστηκε στην εφημερίδα «ΑΚΡΟΠΟΛΗ» του Γαβριηλίδη και στο έντυπο «ΣΕΡΙΠ», στο οποίο εργάστηκε και σαν αρχισυντάκτης, γράφοντας πολιτικά άρθρα και χρονογραφήματα. Το 1912, αφού πρόσφερε τις υπηρεσίες του και στο «ΕΜΠΡΟΣ» σαν τακτικός χρονογράφος,

εγκατέλειψε οριστικά το επάγγελμα του δημοσιογράφου διοριζόμενος στην αρχή νομάρχης Ζακύνθου, έπειτα Κυκλάδων, Καλαμάτας κλπ., όπου και παρέμεινε μέχρι το 1917.

Το 1918 η επιτροπή σύνταξης διδακτικών βιβλίων ανέθεσε σ' αυτόν τη σύνταξη πρότυπου αναγνωστικού βιβλίου για την Γ' τάξη του δημοτικού, γεγονός που τον οδήγησε στη συγγραφή του βιβλίου «Τα ψηλά βουνά», που σημείωσε από κάθε άποψη σταθμό κι αφετηρία για τους μετέπειτα σχολικούς συγγραφείς. Το 1918 επίσης διορίστηκε διευθυντής της Εθνικής Πινακοθήκης και αργότερα πρόεδρος του μόνιμου πενταμελούς καλλιτεχνικού συμβουλίου της. Το 1923 έλαβε το Αριστείο Γραμμάτων και Τεχνών και διορίστηκε στο Αμαλίο Ορφανοτροφείο καθηγητής της εφαρμοσμένης στη γυναικεία βιοτεχνία διακοσμητικής.

Στη λογοτεχνία παρουσιάστηκε πολύ νωρίς – μαθητής ακόμα – μ' ένα σατιρικό στιχούργημα δημοσιευμένο στο οικείο φύλο «Αι μηχανορραφίαι» και με το διήγημά του «Ο Ψωμάς», που με εισήγηση του Ξενόπουλου συμπεριλήφθηκε στις σελίδες της «Εικονογραφημένης Εστίας». Στη συνέχεια συνεργάστηκε στα καλύτερα περιοδικά της εποχής, στα «Παναθήναια», στο «Νουμά», στην «Ηγησώ» κ.ά.

Το 1897 εκδόθηκαν τα «Πολεμικά τραγούδια» και το 1920 τα «Χελιδόνια» (παιδικά ποιήματα). Ακολούθησαν οι «Πεζοί ρυθμοί» το 1923, τα «Διηγήματα» το 1927 και τα «Θεία Δώρα» το 1932. Εκτός από το διδακτικό βιβλίο «Τα ψηλά βουνά», εξέδωσε επίσης για σχολική χρήση τα «Νεοελληνικά αναγνώσματα». Το 1929 διδάχτηκε από το Θέατρο Κοτοπούλη το θεατρικό του έργο «Ο όρκος του πεθαμένου», που είναι μία ελεύθερη διασκευή της δημοτικής παραλογής «Το τραγούδι το νεκρού αδερφού». Σαν πεζογράφος, όπου και κυρίως διακρίθηκε, θεωρείται μεταξύ των άριστων συγχρόνων του δημιουργών ύφους, χαρακτηριστικά του οποίου υπήρξαν η πρωτοτυπία, η σαφήνεια, η ευφυΐα, συχνά σκωπτική, η γραφικότητα κ.ά.

Πέθανε στην Αθήνα το απόγευμα της 1^{ης} Φεβρουαρίου του 1940 από συγκοπή καρδιάς μέσα σε τραμ πηγαίνοντας σε συνεδρίαση τους Ακαδημίας Αθηνών.

Θεοδοσίου Κυριάκος (Ε' Τάξη)

* * *

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ

Η Πηνελόπη Δέλτα γεννήθηκε το 1874 στην Αλεξάνδρεια. Ήταν κόρη του Εθνικού Ευεργέτη Εμμανουήλ Μπενάκη.

Πρωτοεμφανίστηκε στα γράμματα σε νεαρή ηλικία δημοσιεύοντας έργα της στο περιοδικό της Αλεξάνδρειας «Εσω Έτοιμος». Το 1909 τυπώθηκαν στο Λονδίνο τα διηγήματά της «Για την πατρίδα», με εικονογράφηση του Νικηφόρου Λύτρα. Την επόμενη χρονιά εκδόθηκε το «Παραμύθι χωρίς όνομα» και ένα χρόνο αργότερα το ιστορικό αφήγημα «Τον καιρό του Βουλγαροκτόνου». Το 1915 εξέδωσε στην Αθήνα τα «Παραμύθια και άλλα». Στη συνέχεια εγκαταστάθηκε

οριστικά στην Αθήνα, όπου δημοσίευσε τα διηγήματα «Τ' ανεύθυνα» (1921) και «Η ζωή του Χριστού» (1925).

Η Πηνελόπη Δέλτα θεώρησε εθνικό καθήκον να φέρει σε επαφή τα Ελληνόπουλα με τους μεγάλους σταθμούς της ελληνικής ιστορίας, τους αγώνες της φυλής μας και τις εθνικές μας παραδόσεις. Έτσι τα έργα της τα απεύθυνε στα παιδιά με μια γλώσσα που μιλούσε στην ψυχή

και τη φαντασία τους. Το 1925 παρουσιάστηκαν τα πρώτα συμπτώματα της ασθένειας που την κράτησε κολλημένη στο σπίτι για την υπόλοιπη ζωή της. Το επόμενο έργο της «Ο Μάγκας» εκδόθηκε το 1935 και δύο χρόνια αργότερα το ιστορικό αφήγημα «Στα μυστικά του Βάλτου».

Η Πηνελόπη Δέλτα έδωσε η ίδια τέλος στη ζωή της στις 2 Μαΐου 1941, λυγίζοντας από το βάρος της αρρώστιας και της εισόδου των γερμανικών στρατευμάτων στην Ελλάδα.

Κελεσίδης Στέφανος (Ε' Τάξη)

* * *

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΛΟΥΝΤΕΜΗΣ

Λογοτεχνικό ψευδώνυμο του Έλληνα ποιητή, πεζογράφου και κριτικού Γιάννη Βαλασιάδη (Αγία Κυριακή Ανατολικής Θράκης 1912 – Αθήνα 1976). Σε ηλικία 10 ετών βρέθηκε πρόσφυγας στη Μακεδονία, χωρίς κανένα πόρο ζωής. Αναγκάστηκε, για να ζήσει, να κάνει τα πιο διαφορετικά επαγγέλματα γεγονός που πλούτισε τις εμπειρίες του και τα βιώματά του και του πρόσφερε αργότερα ένα πλούσιο υλικό για τα έργα του.

Στην πνευματική ζωή πρωτοπαρουσιάστηκε το 1935 με το διήγημα «Οι καμπάνες του Τραμόντο», όμως καθιερώθηκε σαν άνθρωπος

του πνεύματος με τη συλλογή διηγημάτων «Τα πλοία δεν άραξαν» (1936), το οποίο τιμήθηκε με το μεγάλο κρατικό βραβείο. Παρόλα αυτά όμως, λόγω των προοδευτικών πολιτικών του πεποιθήσεών, δοκίμασε πολλές περιπέτειες και διώξεις και τελικά αυτοεξορίστηκε το 1956 στη Ρουμανία. Μόλις μετά είκοσι ολόκληρα χρόνια κατόρθωσε να γυρίσει στην Ελλάδα, το Μάρτιο του 1976.

Άλλα έργα του, γεμάτα λυρική, δημιουργική πνοή, είναι: «Περιμένοντας το ουράνιο τόξο», «Έκταση», «Γλυκοχάραμα», «Αυτοί που φέρανε την καταχνιά», «Καληνύχτα ζωή», «Συννεφιάζει», «Βουρκομένες μέρες», «Οι κερασιές θ' ανθίσουν και φέτος», «Ένα παιδί μετράει τα' άστρα», «Το ρολόι του κόσμου χτυπάει μεσάνυχτα», «Αγέλαστη άνοιξη»,

«Τρόπαια Α», «Τρόπαια Β», «Το κρασί των δειλών», «Ο άγγελος με τα γύψινα φτερά» κ.ά. Οι ποιητικές συλλογές «Κραυγές στα πέρατα», «Το σπαθί και το φίλι», «Θρηνολόι και άσμα για

το σταυρωμένο νησί» κ.ά. Επίσης το θεατρικό έργο «Οι κεραυνοί ξεσπούν» και άλλα οδοιπορικά, σατιρικά και παιδικά έργα.

Φαντίδου Χριστίνα (Ε΄ Τάξη)

ΣΤ΄ ΤΑΞΗ

Στα πλαίσια της ενότητας «Η ζωή σε άλλους τόπους οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης βρήκαν πληροφορίες για τη Μικρασιατική Καταστροφή και τη Συνθήκη της Λωζάνης. Συζήτησαν με τους γονείς και τους παππούδες τους και κατέγραψαν τις εμπειρίες των προσφύγων προπαππούδων τους.

Η ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Με τον όρο Μικρασιατική Καταστροφή περιγράφεται η τελευταία φάση του Ανατολικού Ζητήματος, δηλαδή το τέλος του ελληνοτουρκικού πολέμου του 1921 – 22, η κατάλυση από την Τουρκία της ελληνικής διοίκησης που είχε εγκατασταθεί στα δυτικά μικρασιατικά παράλια κατά τη Συνθήκη των Σεβρών και η εκδίωξη του ελληνικού στρατού και μεγάλου μέρους του ελληνικού πληθυσμού από τη Μικρά Ασία. Τα γεγονότα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα τον ερχομό περισσότερων από 1,2 εκατομμυρίων προσφύγων στην Ελλάδα.

Μετά τη λήξη των Βαλκανικών Πολέμων (1912 – 1913) και την ήττα της Τουρκίας, οι Νεότουρκοι σχεδίασαν την εξόντωση του ελληνισμού της Μικράς Ασίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε ο Ελευθέριος Βενιζέλος με το υπόμνημά του στη Συνδιάσκεψη της Ειρήνης του Παρισιού (1918), στη Μικρά Ασία ζούσαν 1.694.000 Έλληνες. Στη Θράκη και την περιοχή της Κωνσταντινούπολης 731.000. Στην περιοχή της Τραπεζούντας 350.000 και στα Άδανα 70.000. Σύνολο 2.845.000 Έλληνες που αποτελούσαν το 20% του πληθυσμού της περιοχής που κυριαρχούσε οικονομικά, είχε δε

καταφέρει να διατηρήσει την πολιτιστική του

κληρονομιά παρότι αποτελούσε μειονότητα σε εχθρικό περιβάλλον.

Από το 1914 μέχρι το 1919 πολλοί Έλληνες απελάθηκαν και εγκαταστάθηκαν στη Θεσσαλονίκη, στον Πειραιά, στη Χίο και στη Μυτιλήνη. Άλλοι πάλι, εκτοπίστηκαν στις ανατολικές επαρχίες της Τουρκίας και αποδεκατίστηκαν από τις κακουχίες.

Με τη λήξη του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου (1918) υπογράφηκε η Συνθήκη των Σεβρών. Με αυτή τη συνθήκη η Ελλάδα πήρε από τη Βουλγαρία τη Δυτική Θράκη και από την Τουρκία την Ανατολική Θράκη, τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο καθώς και την Περιοχή της Σμύρνης. Για την εκτέλεση της απόφασης παραχώρησης της Σμύρνης, η Ελλάδα ξεκίνησε την άνοιξη του 1919 τη Μικρασιατική εκστρατεία, η οποία διήρκεσε 3 χρόνια και 4 μήνες, ως τις 5 Σεπτεμβρίου 1922, οπότε και ηττήθηκαν στα πεδία των μαχών με σημαντικές απώλειες.

Οι Τούρκοι δυσανεξτήθηκαν από τους όρους της Συνθήκης των Σεβρών, οργάνωσαν αντίσταση κατά των ελληνικών στρατευμάτων και άρχισαν διωγμούς εναντίον των ελληνικών πληθυσμών. Ο ελληνικός στρατός για να τους προστατέψει προχώρησε στο εσωτερικό της Μικράς Ασίας φτάνοντας σχεδόν ως την Άγκυρα, όπου ήταν το ορμητήριο του Κεμάλ.

Στις αρχές του 1922 το ελληνικό επιτελείο θέλησε να καταλάβει το Εσκή Σεχίρ και το Αφιόν Καραχισάρ, για να καλύψει το κενό που παρουσιαζόταν ανάμεσα στις ελληνικές δυνάμεις του βορρά και του νότου, σε μια περίοδο κατά την οποία στο διπλωματικό πεδίο όλα έβαιναν δυσμενώς για την Ελλάδα. Μονάδες του Γ΄ Σώματος Στρατού προέλασαν από την Προύσα προς το Εσκή Σεχίρ, αλλά μετά από σκληρές μάχες αναγκάστηκαν να οπισθοχωρήσουν. Ταυτόχρονα, άλλες ελληνικές δυνάμεις κατέλαβαν για λίγο το Εσκή Σεχίρ, αλλά τελικά οπισθοχώρησαν στο Ουσάκ, για να αποφύγουν τον εγκλωβισμό.

Προκειμένου να περικυκλώσει τον εχθρό το επιτελείο αποφάσισε να καταλάβει τη γραμμή Αφιόν Καραχισάρ – Κιουτάχεια – Εσκή Σεχίρ, κάτι που μόνο εν μέρει πέτυχε, αφού απώθησε τα εχθρικά στρατεύματα, χωρίς όμως να κατορθώσει να εγκλωβίσει τις κύριες δυνάμεις

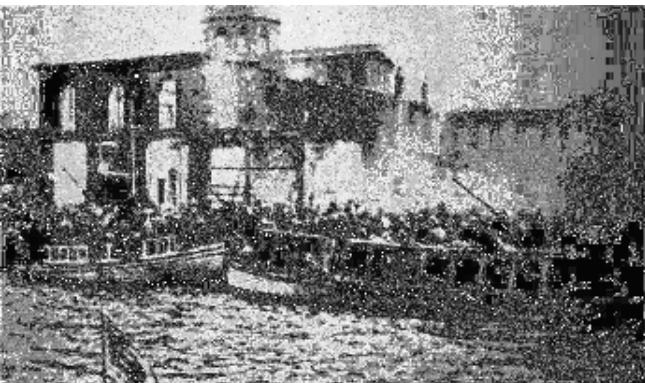
του. Οι δυνάμεις αυτές κατάφεραν με αντεπίθεση να διασπάσουν τον ελληνικό κλοιό και να οπισθοχωρήσουν προς την ενδοχώρα με ελάχιστες απώλειες.

Ο ελληνικός στρατός αποφάσισε να προχωρήσει προς την Άγκυρα, ώστε να επιφέρει ένα τελικό πλήγμα στις κεμαλικές δυνάμεις. Η εφόρμηση ξεκίνησε την 1^η Αυγούστου και ο στρατός έφτασε μέχρι τον ποταμό Σαγγάριο, σε απόσταση 50 χμ. από την Άγκυρα, όπου και ακολούθησε πολυήμερη μάχη. Οι ελληνικές δυνάμεις, για άλλη μια φορά δεν κατάφεραν να διασπάσουν τις κεμαλικές και οπισθοχώρησαν εν αναμονή του χειμώνα.

Το Φεβρουάριο του 1922, λίγο πριν από τη συντριβή των ελληνικών δυνάμεων στην Τουρκία, ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου δημοσίευσε στον Τύπο το δημοκρατικό Μανιφέστο, στο οποίο ανέφερε ότι ο Θρόνος και η κυβέρνηση ήταν υπεύθυνοι για τις επιλογές στα εθνικά θέματα και προέβλεπε την επερχόμενη εθνική καταστροφή. Το άρθρο προκάλεσε την οργή της κυβέρνησης και του βασιλιά και διατάχτηκε να συλληφθεί ο συγγραφέας και να παραπεμφθεί σε δίκη. Πράγματι, ο Παπαναστασίου καταδικάστηκε σε 3ετή φυλάκιση, έχοντας ως συνήγορο υπεράσπισης τον 34χρονο τότε Γεώργιο Παπανδρέου, και οδηγήθηκε στις φυλακές, αλλά απελευθερώθηκε μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και την επικράτηση του κινήματος Πλαστήρα – Γονατά.

Το καλοκαίρι του 1922, μαζί με την ήττα των ελληνικών στρατευμάτων στη Μικρά Ασία, κατέρρευσε και το όραμα της Μεγάλης Ιδέας. Στα τέλη Ιουλίου το κεμαλικό καθεστώς διέταξε ολομέτωπη επίθεση για τις 13 Αυγούστου. Μέσα σε λίγες ώρες η ασταθής ελληνική γραμμή άμυνας διασπάστηκε και κατέρρευσε.

Ακολούθησε η άτακτη υποχώρηση και η συντριβή των ελάχιστων δυνάμεων που είχαν απομείνει κατά τη μάχη του Αλί Βεράν, στις 17 Αυγούστου, και η σύλληψη του στρατηγού

Νικόλαου Τρικούπη. Οι στρατιώτες που διασώθηκαν έσπευσαν όπως όπως προς τη θάλασσα, όπου τους περίμενε ο ελληνικός στόλος, εγκαταλείποντας τον ελληνικό πληθυσμό της Ιωνίας στην τύχη του.

Ακολούθησαν η κατάληψη της Σμύρνης στις 28 Αυγούστου και οι αγριότητες των ορδών του Κεμάλ: ομαδικές σφαγές αμάχων, βιασμοί, πυρπόληση της πόλης, πράξεις γενοκτονίας και παράδοση στον όχλο του εθνομάρτυρα μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομου, ο οποίος βασανίστηκε και τελικά θανατώθηκε με βάνανσο τρόπο. Με την καταστροφή της Σμύρνης ξεριζώθηκε όλος ο ελληνισμός των δυτικών παραλίων.

Η Μικρασιατική εκστρατεία είχε σαν αποτέλεσμα **50.000** νεκρούς και **75.000** τραυματίες στρατιώτες. Πάνω από **1.200.000** Έλληνες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις πανάρχαιες εστίες των προγόνων τους και να έρθουν σαν πρόσφυγες στην Ελλάδα, αφήνοντας πίσω τους πάνω από **600.000** νεκρούς.

Έτσι ήρθαν οι παππούδες μας στην Ελλάδα κατεστραμμένοι οικονομικά, αφήνοντας πίσω τους αδέρφια αιχμάλωτα των Τούρκων και μωρά παιδιά που πέθαναν από τις αντίξοες συνθήκες στο δρόμο προς τη σωτηρία.

Η στρατιά των προσφύγων αύξησε κατά 30% τον πληθυσμό της Ελλάδας. Παρά τις στερήσεις και την οικονομική ένδεια οι πρόσφυγες συνέβαλαν αποφασιστικά στην πολιτισμική και βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας διασώζοντας τον ανθηρό πολιτισμό της χαμένης πατρίδας.

**Δημητριάδου Ελένη, Καμπουρέλη Βούλα,
Σισούρκα, Ραφαέλα, Τσιλιάκη Θωμά,
Χαραλαμπίδης Γιώργος (ΣΤ΄ Τάξη)**

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Η Συνθήκη της Λωζάνης ήταν μια συνθήκη ειρήνης που έθεσε τα όρια της σύγχρονης Τουρκίας. Υπογράφηκε στη Λωζάνη της Ελβετίας στις 24 Ιουλίου 1923 από την Ελλάδα, την Τουρκία και τις άλλες χώρες που πολέμησαν στον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο και τη Μικρασιατική Εκστρατεία και συμμετείχαν στη συνθήκη των Σεβρών συμπεριλαμβανομένης και της Ε.Σ.Σ.Δ.

Κατάργησε τη Συνθήκη των Σεβρών η οποία δεν είχε γίνει αποδεκτή από τη νέα κυβέρνηση της Τουρκίας που διαδέχτηκε το Σουλτάνο.

Στις 20 Οκτωβρίου 1922 ξεκίνησε το συνέδριο, που διακόπηκε μετά από διαμάχες στις 4 Φεβρουαρίου 1923 για να ξαναρχίσει στις 23

Απριλίου. Το τελικό κείμενο υπογράφηκε στις 24 Ιουλίου μετά από 8 μήνες διαβουλεύσεων.

Με τη νέα συνθήκη η Ελλάδα έχανε τη ζώνη της Σμύρνης, την Ίμβρο, την Τένεδο και την Ανατολική Θράκη. Η συνθήκη της Λωζάνης ήταν η ταφόπλακα της Μεγάλης Ιδέας.

Τα περισσότερα ελληνοτουρκικά ζητήματα διευθετήθηκαν σχετικά σύντομα, ενώ αποφασιστικής σημασίας για το μέλλον των δύο χωρών ήταν η σύμβαση που υπέγραψαν οι Βενιζέλος και Ισμέτ Ινονού στις 30 Ιανουαρίου του 1923 για την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών. Το κριτήριο της ανταλλαγής αυτής ήταν το θρήσκευμα και όχι η γλώσσα ή η εθνική συνείδηση, και έτσι πάνω από 1.200.000 ορθόδοξοι (πολλοί από τους οποίους τουρκόφωνοι Καραμανλήδες) και περισσότεροι από 350.000 μουσουλμάνοι (πολλοί από τους οποίους ελληνόφωνοι αλλά και εβραίοι «ντονμέδες») εξαναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους. Εξαιρέθηκαν όμως «οι Έλληνες κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης», οι «μουσουλμάνοι κάτοικοι της Δυτικής Θράκης», οι Έλληνες της Ίμβρου και της Τενέδου και οι Αλβανοί Τσάμηδες της Ηπείρου. Για πρώτη φορά μαζικές και υποχρεωτικές πληθυσμιακές ανταλλαγές διευθετήθηκαν με διεθνή συνθήκη.

**Παπαδόπουλος Στέφανος,
Σεμερτσίδης Γιώργος (ΣΤ΄ Τάξη)**

MARTYRIES

Το 1920 οι γονείς της γιαγιάς μου έφυγαν από τη Μικρά Ασία, γιατί οι Τούρκοι τους έδιωχναν. Αυτοί που έμειναν πίσω ασπάστηκαν τον ισλαμισμό, δηλαδή έγιναν μουσουλμάνοι.

Οι γονείς της γιαγιάς μου μαζί με άλλους έφυγαν με ό,τι μέσο βρήκαν. Εκείνον τον καιρό τα μέσα τα οποία υπήρχαν ήταν καράβια, κάρα ή και τα πόδια ακόμα. Οι προπαππούδες μου είχαν φύγει από τη Μικρά Ασία με ένα σαπιοκάραβο. Πολλοί ήταν αυτοί οι οποίοι έφυγαν με τα κάρα

και με τα πόδια έχοντας τα παιδιά τους στις πλάτες τους. Το ταξίδι αυτό κράτησε βδομάδες.

Όταν έφτασαν στη Θεσσαλονίκη, οι γονείς της γιαγιάς μου ήταν ταλαιπωρημένοι και πεинаσμένοι. Εγκαταστάθηκαν κοντά στο Λευκό Πύργο για δύο μήνες περίπου κι έπειτα εγκαταστάθηκαν μαζί με άλλα άτομα στην περιοχή της Αριδαίας. Στην περιοχή αυτή έμειναν ένα χρόνο και μετά έφυγαν και βρήκαν μια περιοχή όπου ήταν όλο δάσος με χαμηλή βλάστηση και άρχισαν να ασχολούνται με τη γη αλλά πιο πολύ με την κτηνοτροφία. Την περιοχή αυτή την ονόμασαν Λιθαριά, όπως λέγεται ακόμα και σήμερα, μόνο που σήμερα δεν ζουν στο χωριό αυτό πολλοί κάτοικοι.

Ηλιάδης Στάθης (ΣΤ΄ Τάξη)

* * *

Συνέντευξη από τον παππού μου

ΕΡΩΤΗΣΗ: Από ποιο μέρος της Μικράς Ασίας κατάγεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατάγομαι από τον Πόντο και συγκεκριμένα από το Κιζίκ, που ήταν ένα χωριό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ήρθανε οι γονείς και οι συγγενείς σας εδώ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έγινε ανταλλαγή με τους Τούρκους. Φύγανε οι Τούρκοι από την Ελλάδα και ήρθανε οι συγγενείς μου από τον Πόντο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ήταν οι συνθήκες ζωής στην πατρίδα τους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ήταν δύσκολες, με στενοχώριες. Όλοι νοιάζονταν για τις οικογένειές τους και υπήρχαν αρκετοί σκοτωμοί μεταξύ Ελλήνων και βάρβαρων Τούρκων.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι συναισθήματα είχαν οι συγγενείς σας εκείνες τις μοιραίες στιγμές του ξεριζωμού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Λύπη, στενοχώρια, οργή γι' αυτούς που πήραν την πατρίδα τους.

Παπαδοπούλου Κατερίνα (ΣΤ΄ Τάξη)

* * *

Η μάνα Σοφία, η γιαγιά μου, γεννήθηκε στον Πόντο, στο χωριό Τσανίκ. Ήταν μωρό όταν έφυγε από τον τόπο της. Ήταν περίπου 3 με 4 χρονών. Όταν γεννήθηκε, ο πατέρας της ο Χρήστος πήγε στρατιώτης στον τούρκικο στρατό. Τότε η θητεία ήταν 3 χρόνια. Ύστερα αγρίεψαν οι Τούρκοι, έγινε το κακό και καταστράφηκε η Σμύρνη. Ο πατέρας της είπε σε δύο παιδιά που ήταν μαζί του στο στρατό: «Παιδιά, μπήκαν οι Τούρκοι να μας σκοτώσουν. Πάμε να φύγουμε». Και φύγανε προς τη θάλασσα. Εκεί βρήκαν ένα καράβι που ήταν αγκυροβολημένο στη μέση της θάλασσας, ανέβηκαν κρυφά και κρύφτηκαν χωρίς να τους δουν. Το πλοίο τους πήγε σε μια άλλη πόλη.

Γύρεψε ο πατέρας της την οικογένειά του, αλλά ο παππούς της τους είχε πάρει και φύγανε. Ερήμωσαν όλα τα χωριά. Του είπαν του πατέρα της: «Χρήστο, ο πεθερός σου πήγε σε άλλη πόλη». Και πάλι μια

νύχτα ανέβηκαν κρυφά – γιατί ήτανε φαντάροι και δεν είχανε λεφτά – σ' ένα πλοίο, πήγανε σε μια άλλη πόλη και ο πατέρας της τους βρήκε εκεί. Ύστερα περάσανε απ' τη Σμύρνη και

είδανε ότι οι Τούρκοι σκοτώσανε, κάψανε, ρημάζανε όλη την πόλη. Ο πατέρας της έλεγε ότι ένα μικρό μουλάρι κολυμπούσε μέσα στο αίμα. Εκεί σκοτώθηκε και ο αδερφός της μάνας της. Ήταν κι εκείνος φαντάρος σαν τον πατέρα της. Δε θυμότανε, γιατί ήτανε μικρή. Όταν έγινε η ανταλλαγή, οι Τούρκοι που ζούσαν εδώ πήγαν στην Τουρκία κι εκείνοι ήρθανε εδώ στο Ριζό.

Πουτακίδης Δημήτρης (ΣΤ' Τάξη)

* * *

Έως το 1921 Έλληνες και Τούρκοι ζούσαν μαζί στον Πόντο. Το 1921 ο τουρκικός στρατός άρχισε να μαζεύει όλους τους άντρες πάνω από 16 χρονών και τους έστειλε στα βάθη της Ανατολής, μέσα στο καταχείμωνο, αναγκάζοντάς τους να περπατάνε για μέρες και χωρίς σωστό φαΐ.

Οι περισσότεροι πέθαιναν στο δρόμο. Οι πιο τυχερές γυναίκες κατάφεραν και πήραν τα ανήλικα παιδιά τους και διέφυγαν ή στα ρωσικά παράλια της Μαύρης Θάλασσας ή στην Ελλάδα. Οι άτυχες σφαγιάστηκαν και μείναν άταφες.

Τα ορφανά πολλαπλασιάζονταν μέρα με τη μέρα. Τα ορφανοτροφεία γέμισαν. Οι εκκλησίες άρχισαν να χρησιμοποιούνται σαν ορφανοτροφεία. Τα ορφανά πέθαιναν από κακουχίες. Κάποια τα στείλανε για υιοθεσία στην Αμερική. Κάποια άλλα τα έβαλαν σε τουρκικά ορφανοτροφεία και γίνανε σύγχρονοι γενίτσαροι.

Ποτουρίδης Παύλος (ΣΤ' Τάξη)

31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΕΠΡΑΣ

Η Παγκόσμια Ημέρα κατά της Λέπρας γιορτάζεται κάθε χρόνο την τελευταία Κυριακή του Ιανουαρίου με πρωτοβουλία της Διεθνούς Ένωσης κατά της Λέπρας (ILEP) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, με στόχο την ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινότητας για την ασθένεια της λέπρας, που πλήττει 3 εκατομμύρια ανθρώπους σ' όλο τον κόσμο.

Η λέπρα

Υπάρχει μια ομάδα ασθενειών, οι οποίες λόγω της παγκόσμιάς τους εξάπλωσης στα παλιά χρόνια και της συχνής χρησιμοποίησής τους σε έργα είναι, λίγο ή πολύ σε όλους μας γνωστές... κι όμως ελάχιστοι από εμάς ξέρουμε τι πραγματικά είναι αυτές οι ασθένειες, από τι προκαλούνται και πώς εκδηλώνονται.

Μια από αυτές τις

"κλασικές" ασθένειες είναι η γνωστή μας λέπρα.

Ακούγοντας για λέπρα, το πρώτο που ίσως μας έρθει στο νου είναι παραμορφωμένα πρόσωπα και απομόνωση των αρρώστων σε καλύβες κάπου μέσα στο δάσος, από φόβο μην "κολλήσουν" κι άλλοι.

Τι είναι όμως πραγματικά η λέπρα;

Η λέπρα, αλλιώς ασθένεια του Χάνσεν, είναι μια ασθένεια που προσβάλλει το δέρμα και τα νεύρα που βρίσκονται σ' αυτό. Το όνομά της η ασθένεια αυτή, το πήρε από την ελληνική λέξη λεπρός που έχει σχέση με τις αλλαγές που προκαλεί η λέπρα στο δέρμα των ασθενών (ξεφλούδίσματα σαν τα λέπια).

Τα νεύρα απονεκρώνονται, με αποτέλεσμα οι ασθενείς να χάνουν την αίσθηση του κρύου, της ζέστης και του πόνου στο δέρμα. Αυτό είναι πολύ επικίνδυνο, αφού ασθενείς που πάσχουν από λέπρα πολλές φορές τραυματίζονται χωρίς να το καταλάβουν (αφού δεν νιώθουν πόνο) και έτσι η πληγή κινδυνεύει να μολυνθεί εάν δεν τη φροντίσουν έγκαιρα!

Από έργα ή και βιβλία, αυτό που πιθανότατα να σας έμεινε στη μνήμη για τη λέπρα, είναι πως κάνει

τους ανθρώπους άσχημους και τρομακτικούς εξωτερικά.

Ως ένα σημείο αυτό είναι αλήθεια. Το πιο έντονο χαρακτηριστικό της λέπρας είναι η αλλοίωση του δέρματος. Στα αρχικά στάδια σχηματίζονται στο δέρμα μεγάλες κηλίδες κοκκινωπού (στους "ασπρόδερμους" από μας) ή λευκού (στους "σκουρόδερμους" από μας) χρώματος. Οι ασθενείς δεν νιώθουν τίποτε στα σημεία αυτά του δέρματος.

Αν η λέπρα δεν αντιμετωπιστεί σ' αυτό το στάδιο και προχωρήσει, οι κηλίδες αυτές μπορεί να διογκωθούν και στη χειρότερη των περιπτώσεων σχηματίζονται σε όλο το δέρμα μικροί κόμποι και διογκώσεις.

Οι διογκώσεις και τα στίγματα στο κεφάλι το κάνουν να μοιάζει με κεφάλι λιονταριού (στα λατινικά *facies leonina*)! Αυτό μπορείτε να το δείτε πιο πάνω στην πρώτη φωτογραφία!

Ο θάνατος δεν προκαλείται από την ίδια την ασθένεια αλλά από μολύνσεις που μπορεί να πάθει ένας ασθενής λόγω της λέπρας.

Τι την προκαλεί;

Η λέπρα προκαλείται από το μυκοβακτηρίδιο της λέπρας (*mycobacterium leprae*). Το βακτηρίδιο αυτό ανακαλύφθηκε από τον Γιατρό G.A.Hansen το 1873.

Το ότι το βακτηρίδιο μεταδίδεται από τον ένα άνθρωπο στον άλλο είναι γνωστό, αφού παλαιότερα υπήρξαν σε διάφορες χώρες παγκόσμια, μεγάλες επιδημίες λέπρας που είχαν σαν αποτέλεσμα τον θάνατο χιλιάδων ανθρώπων.

Το πώς αυτό το βακτηρίδιο μεταφέρεται από τον ένα άνθρωπο στον άλλο παραμένει όμως άγνωστο! Προς το παρόν οι επιστήμονες πιστεύουν πως μπορεί να μεταδοθεί, όταν υπάρχει στενή και συχνή επαφή ενός ατόμου με ένα άρρωστο.

Πώς αντιμετωπίζεται;

Μετά από όλες αυτές τις πληροφορίες είναι καλό να ξέρουμε κιόλας πως η λέπρα... μπορεί να θεραπευτεί!

Προβληματική είναι η θεραπεία της λέπρας όμως σε χώρες του τρίτου κόσμου, αφού εκεί η φαρμακευτική φροντίδα δεν είναι επαρκής και συχνά δεν υπάρχουν τα απαραίτητα αντιβιοτικά που απαιτούνται για τη θεραπεία.

Καραμπουγιούκη Βούλα, Παπαδοπούλου Κατερίνα (ΣΤ΄ Τάξη)

* * *

Το νησί Σπιναλόγκα

Η **Σπιναλόγκα** είναι ένα μικρό νησάκι το οποίο κλείνει από τα βόρεια τον κόλπο της Ελούντας στην Επαρχία Μεραμπέλλου του νομού Λασιθίου Κρήτης. Το αρχαίο του όνομα ήταν *Καλυδών* αλλά μετά την κατάληψη του από τους Ενετούς ονομάσθηκε Σπιναλόγκα. Οχυρώθηκε άριστα από τους Ενετούς

τόσο από κατασκευαστικής και αρχιτεκτονικής άποψης όσο και από απόψεως αισθητικής του όλου τοπίου που και σήμερα ακόμη διατηρεί την αξεπέραστη ομορφιά του.

Το 1905 χρησιμοποιήθηκε ως Λεπροκομείο, όπου οδηγήθηκαν όλοι οι λεπροί της Κρήτης, οι οποίοι πρώτα βρίσκονταν απομονωμένοι στη «Μισκινιά», έξω από το Ηράκλειο, και ήταν εστία μολύνσεως και για τον υπόλοιπο λαό.

Κατά την περίοδο της Ιταλογερμανικής κατοχής οι κατακτητές δεν τολμούσαν να αφήσουν ελεύθερους τους λεπρούς και ήσαν αναγκασμένοι να τους τροφοδοτούν οι ίδιοι, δεδομένου ότι το απέναντι

χωριό Πλάκα το είχαν εκκενώσει και είχαν διώξει τους κατοίκους σε άλλα χωριά, όλη δε την παράλια περιοχή την είχαν οχυρώσει με πυροβολεία, πολυβολεία, υπόγειες στοές, ναρκοπέδια, γιατί φοβόντουσαν απόβαση των Άγγλων σ' εκείνο το μέρος. Ούτε ποτέ μπήκε στο νησάκι Ιταλός ή Γερμανός και γι' αυτό λειτουργούσαν παράνομα ραδιόφωνα και ο γιατρός Διευθυντής Γραμματικάκης αντέγραφε τις ειδήσεις του Λονδίνου και του Καΐρου και τις μοίραζε ως δελτία ειδήσεων στους κατοίκους. Τελικά το 1957 έκλεισε ιαθέντων των λεπρών με την ανακάλυψη των αντιβιοτικών φαρμάκων.

Μετά το 1957, αρκετές δεκαετίες έμεινε αναξιοποίητη και, μετά τον ενδιαφέρον των πολυάριθμων τουριστών, άρχισε να γίνεται συστηματική αναστήλωση και επισκευή των παλαιών κτισμάτων, των οχυρωματικών ενετικών τειχών, των παλαιών οικιών, των δρόμων κλπ.

Χιλιάδες επισκέπτες επισκέπτονται κάθε χρόνο το πανέμορφο αυτό νησάκι με караβάκια που ξεκινούν κάθε μία ώρα από τον Άγιο Νικόλαο, την Ελούντα και την Πλάκα που βρίσκεται ακριβώς απέναντι στην στεριά και απέχει περίπου 800 μέτρα.

**Δημητριάδου Ελένη, Παπαδόπουλος Χρήστος,
Χαραλαμπίδης Γιώργος (ΣΤ΄ Τάξη)**

ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΓΚΡΑΧΑΜ ΜΠΕΛ

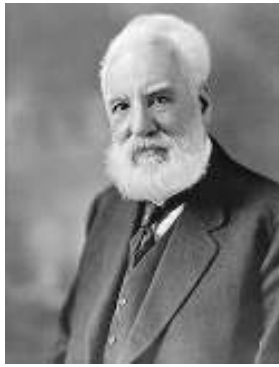
Ο **Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ** ήταν Αμερικανός φυσικός με εξειδίκευση στην ακουστική και έμεινε

γνωστός στην ιστορία ως ο εφευρέτης του τηλεφώνου.

Γεννήθηκε στο Εδιμβούργο της Σκωτίας και ο πατέρας του ήταν ο Αλεξάντερ Μέλβιλ Μπελ.

Σπουδές, τα πρώτα χρόνια

Ο Αλεξάντερ Γκράχαμ παρακολούθησε μαθήματα στο βασιλικό γυμνάσιο του Εδιμβούργου και στη συνέχεια σπούδασε στο πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου και στο πανεπιστημιακό κολέγιο του Λονδίνου. Στα πρώτα χρόνια της καριέρας του δίδασκε στη σχολή Σκίνερς στην κομητεία Μόρεϊ. Παράλληλα σπούδασε ακουστική και ξεκίνησε την επαγγελματική του δραστηριότητα σαν δάσκαλος και επιστήμονας.

Μετάβαση στον Καναδά, έρευνες, κώδικας κωφαλάλων

Το 1868 δούλεψε δίπλα στον πατέρα του στο Λονδίνο έχοντας καθήκοντα επιμελητή στο πανεπιστήμιο, αλλά ο θάνατος του αδελφού του από φυματίωση κλόνησε την υγεία του και μαζί με τους γονείς του έφυγαν για την Αμερική και εγκαταστάθηκαν στο Μπράντφορντ του Οντάριο.

Δίδαξε στο πανεπιστήμιο της Βοστώνης σε θεματολογία σχετικά με τη διδασκαλία της ομιλίας των κωφαλάλων, δημιουργώντας τον κώδικα ομιλίας τους με κινήσεις των χεριών, των χειλιών και της γλώσσας. Το 1872 άνοιξε δική του σχολή, όπου εκπαίδευε καθηγητές για κωφάλαλους, εκδίδοντας παράλληλα σύγγραμμα με τίτλο «Πρωτοπόρος στην ομιλία μέσω της όρασης».

Ο Μπελ έδωσε γνώσεις και έμπνευση σε ένα νεαρό επιστήμονα, κατασκευαστή μοντέλων μηχανών, τον Τόμας Γουάτσον, να πειραματιστεί

στην κατασκευή μιας διάταξης που θα κατάφερνε να μεταδίδει ήχο με τη βοήθεια του ηλεκτρισμού.

Η εφεύρεση του τηλεφώνου

Το 1876, κι ενώ προσπαθούσε να κατασκευάσει ένα τεχνητό αυτί για κωφούς, ο Μπελ πετυχαίνει την κωδικοποιημένη μετάδοση της φωνής μέσω ενός ηλεκτρικού καλωδίου, αποτέλεσμα πολυετών ερευνών πάνω στη λειτουργία του ήχου και του ηλεκτρισμού. Η μεγάλη εφεύρεσή του: προσαρμόζοντας την ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος-αντί να αποκαθίσταται και να διακόπτεται η επαφή, όπως γινόταν με την τηλεγραφία- είναι δυνατή η πιστή μετάδοση του ήχου. Άρα και της φωνής! Το μικρόφωνο στο τηλέφωνο του Μπελ είναι εξοπλισμένο με μια μεμβράνη που πάλλεται με τον ήχο της φωνής, όπως το τύμπανο του αυτιού.

«Εδώ Άλμετ »: Πώς ο Μπελ εγκαινίασε το τηλέφωνο

Για τον Μπελ η καθιέρωση ήρθε στις 25 Ιουνίου του 1876, στη διάρκεια μιας έκθεσης στη Φιλαδέλφεια, όταν δοκιμάζει το τηλέφωνό του ο αυτοκράτορας της Βραζιλίας. Ο εφευρέτης τον καλεί από απόσταση εκατό μέτρων. Ο αυτοκράτορας δεν πιστεύει στ' αυτιά του- είναι πράγματι ο Μπελ που, στην άλλη άκρη του καλωδίου, απαγγέλει ένα μονόλογο του Άλμετ; Όταν επιτέλους πείστηκε, ο αυτοκράτορας δήλωσε φωναχτά : « Αυτό μιλάει! Αυτό μιλάει!»

Το 1877 ιδρύεται η εταιρία Bell Telephone Company, η οποία δανείζει συσκευές και διαθέτει ένα μικρό δίκτυο.

Στις 25 Ιανουαρίου του 1915 ο Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ καλεί από τη Νέα Υόρκη τον Τόμας Γουότσον στο Σαν Φρανσίσκο, εγκαινιάζοντας την πρώτη τηλεφωνική γραμμή.

Παπαδόπουλος Στέφανος, Σισούρκα Ραφαέλα , Τσιλιάκη Θωμά (ΣΤ΄ Τάξη)

